

Sukladno svom ustaljenom i provjerenom dvogodišnjem ritmu, ove je godine od 11. do 15. travnja u Madridu održan 15. Europski forum o školskom vjeronauku (EuFRES). Točnije rečeno, Forum je održan u kulturnom centru augustinaca »Fray Luis de León« u Guadarrami 50-ak km sjeveroistočno od Madrida. Izbor toga mjesta bio je također simboličan: Luis de León (1527–1591), augustinac svećenik, poznati je španjolski pjesnik, humanist i znanstvenik.

Ovogodišnji je Forum organiziran s nakanom da se prodube dvije teme. Prva i glavna je bila *Vjeronauk i društveno povezivanje u Europi*, a druga *Izobrazba vjeroučitelja*. Prvoj su bila posvećena tri glavna tematska predavanja triju stručnjaka iz različitih područja: prava (V. Marano), filozofije i teologije (F. Torralba Rosell) i religijske pedagogije (H. Roebben). Tijekom Foruma, kroz pojedina *priopćenja* i rasprave sudionici su se upoznali s raznim vidovima izobrazbe vjeroučitelja u nekim europskim zemljama, kao i s mogućnostima i poteškoćama u društvenom povezivanju zahvaljujući (također) vjeronauku u školi.

Tijekom priprave skupa predsjedništvo Foruma izrazilo je uvjerenje da vjeronauk u školi značajno pridonosi obrazovanju građana u europskim zemljama, a time i dostojanstvu ljudi i priznavanju njihovih temeljnih prava. Svojim postojanjem vjeronauk u školi nudi humanizirajuće viđenje života koje nadilazi isključivo materijalnu stranu čovjekova postojanja i vodi prema susretu s Bogom. Stoga se može reći da je u demokratskoj državi vjeronauk u školi ujedno i izraz poštivanja temeljnog prava građana na izbor odgoja i obrazovanja vlastite djece.

Predsjednik EuFRES-a, A. Revilla Cuñado, u uvodnoj je riječi na početku rada Foruma podsjetio kako se posljednjih godina većina europskih zemalja sučeljava s posljedicama što ih selilaštvo ostavlja na društveni, gospodarski, politički i religiozni život. Pozitivni su njegovi učinci promicanje obostranog razumijevanja u dijalogu i integracija na raznim razinama. Međutim, uočava se i nestajanje nekih vrednota iz važnih životnih uporišta koje čovjeka obvezuju i po kojima svaki čovjek gradi svoj vlastiti identitet i svom životu daje smisao.

Selilaštvo je, ne samo u Europi, prigoda i poticaj za susret kultura i religija. Kršćanstvo je tijekom dva tisućljeća duboko prošlo europski religijski i kulturalni identitet i obilježilo poimanje i značenje vrednota i dostojanstva svakog čovjeka, demokracije i ljudskih prava. Jačanje drugih religija i kultura poziva danas i stanovnike Europe na

dijalog s različitim religijskim i kulturalnim identitetima. U tom interkulturalnom dijalogu ne smije se umanjivati ili »razvodnjavati« vlastiti identitet. Samo će tako i međusobni dijalog s drugima i drugačijima biti ravnopravan i plodonosan.

Valja se osim toga prisjetiti da je europsko društvo nakon prosvjetiteljstva postalo i ostalo pluralističko društvo. Otada se naime kršćanstvo svakodnevno susreće i s drugim religijskim, agnostičkim i ateističkim svjetonazorima. Na društvenom i političkom području naglašava se važnost laičke države, koja je neutralna s obzirom na svjetonazor i religiju. Međutim, u novije doba svjedoci smo sve snažnijeg prodora laicizma. Njegovi zagovornici smatraju da građani više nemaju pravo na javno očitovanje svojih religijskih uvjerenja te ih žele ograničiti i potisnuti isključivo u područje privatnosti.

U Europskoj je Uniji posljednjih desetljeća politička vlast odbacila nekoliko već odavno prihvaćenih kriterija samo zbog toga što su bili povezani s određenom konfesijom. U takvom okruženju valja se prisjetiti riječi pape Benedikta XVI, koji je u više navrata naglasio kako religija u europskome društvu za zakonodavca nije *problem* koji treba riješiti, nego je naprotiv važan i dobrodošao sugovornik. Upravo stoga treba imati na umu, naglašava Benedikt XVI, da se *moralni relativizam*, koji se u posljednje vrijeme nastoji proširiti kao dobrodošla pojava u Europi raznih kultura i religija, vrlo lako može pretvoriti u *novi totalitarizam*. Zbog svega toga valja promicati dijalog između vjere i razuma i argumentirane rasprave. U takvom će ozračju demokracija i religija biti istinski partneri u promicanju i izgradnji demokratskoga društva.

Slijedeći razmišljanja autora priloga u ovome broju, naići ćemo na mnogo već poznatih činjenica i ideja, ali i na, nadamo se, nove poticaje i prijedloge. Podsjećanje na neke ljude i događaje iz bliže ili dalje prošlosti pokazat će nam da povijesna događanja nerijetko imaju i višestoljetne posljedice, a sjećanje na njih ostaje duboko urezano u misao i život pojedinaca, ali i čitavih naroda. Upoznavanje sa stanjem i položajem vjeronauka i vjeroučitelja u europskim zemljama pomoći će nam da realnije promatramo vlastitu situaciju te da istodobno, nadajmo se, još više cijenimo ono što je kod nas dobro i pozitivno.

Posljednje su stranice i u ovome broju prigoda za upoznavanje s nekoliko novih knjiga i s poticajnim mislima njihovih autora.

Urednik